

DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI JÁRÁSBÍRÓSÁG

Erkezett: 2023 ÁPR 25.

Példány: 5 Melléklet: irat db

Az ügyirat száma: P 2024/5/2021 eur

Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.002/2023/6.

Az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság dr. Lajos Sándor (1093 Budapest, Boráros tér 3. III/9. szám alatti) ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek (mindketten: szám alatti lakosok) – a

szám alatti) ügyvéd által képviselt ERSTE BANK HUNGARY Zrt. (1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatti székhelyű) alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt a Hajdúböszörményi Járásbíróság előtt indult perében a 2022. november 25. napján 4.P.20.445/2021/43. szám alatt meghozott ítélet ellen a felperesek által benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és Dr. Szilágyi Gergely Végrehajtói Irodája előtt I. rendű felperessel szemben 170.V. /2013. és II. rendű felperessel szemben 170.V /2013. számon folyamatban lévő végrehajtást megszünteti.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 15 (tizenöt) napon belül fejenként forint mindkétfokú perköltséget, továbbá Dr. Szilágyi Gergely Végrehajtói Irodája részére 170.V. 2013. számú ügy után 961.726,- (kilencszázhatvanegyezer-hétszázhuszonhat) forint, a 170.V. /2013. számú ügy után 1.049.167,- (egymilliónegyvenkilencezer-százhatvanhét) forint végrehajtási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 60 (hatvan) napon belül az állam javára 1.120.744,- (egymilliószázhuszezer-hétszáznegyvennégy) forint kereseti és fellebbezési illetéket a NAV 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára azzal, hogy közleményként fel kell tüntetni az Egri Törvényszék nevét, jelen határozat számát, illetve a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Az irat papír alapú iratokról elektronikus aláírással
2023 ÁPR 25.
Hajdúböszörményi Járásbíróság
P. 1
Írásztársak/írások

INDOKOLÁS

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes mint hitelező és a felperesek mint adóstársak között 2006. március 8-án (euró) deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, amelyben meghatározták a kölcsön összegét (24094 euró), futamidejét (240 hónap), a THM mértékét (7,94 %), ügyleti kamat induló mértékét (évi 4,99%), folyósítási jutalékot (361,41 euró)
- [2] A szerződés VII. pontjában rögzített EURO klauzula szerint: amennyiben az euró/forint árfolyam nagy mértékű változása bekövetkezik, és a nyújtott ingatlan értéke nem lesz kielégítő mint biztosíték, akkor pótfedezetet kell biztosítani. Rögzítették azt is, hogy jelentős

Pbhe
Hajdúböszörményi Járásbíróság

árfolyamkockázat keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem euró forrás, amelyet az adósok megértettek és ezen információ tudatában is igénybe kívánták venni a szerződést.

- [3] A szerződés megkötését megelőzően 2006. március 2-án a felperesek megkapták a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázataira vonatkozó tájékoztatást, amely szerint a forint és a deviza átváltási aránya, árfolyama a piaci mozgások hatására változhat, az árfolyamváltozás előre nem látható, előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. A finanszírozás devizanemének a forinttal szemben ha nő az árfolyama, akkor növekedik a finanszírozás ellenértéke, a tőkeösszeg és a kamatok megfizetéséhez szükséges forint. A piac kedvezőtlen alakulása miatt a többletterheket az adósoknak kell vállalnia. A bekövetkezett kedvezőtlen változásokat az adósoknak kell nyomon követniük. Rögzítették, hogy a finanszírozás kockázataira világos tájékoztatást kaptak az adósok, a kockázati tényezőket ismerik és a hitelt ennek ismeretében is kívánják felvenni.
- [4] A szerződés biztosítékként a szerződéskötéskor jelzálogszerződést is kötöttek a felek.
- [5] A felperesek hosszabb ideje tartó késedelme miatt 2010. február 25-én az alperes azonnali hatállyal felmondta a szerződést, majd 2012. november 15-én fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítésére hivatkozással közjegyzői okiratba foglaltan ismételt felmondta a szerződést.
- [6] A 2013. február 15-én a felperesekkel szemben végrehajtási záradék kiállítása útján végrehajtás indult. Az alperes 2015. április 15-én megküldött levélben a külön törvény szerinti elszámolási kötelezettségének eleget tett, a tisztességtelenül felszámított összeget 1309,49 euróban jelölte meg.
- [7] A felperesek kereseti kérelmükben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 369. § a) pontja alapján a végrehajtás megszüntetését kérték a kölcsönszerződés létre nem jöttére, érvénytelenségére, valamint a felmondás jogellenességére hivatkozással. Semmisségi okként a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjait, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése szerinti szerződési feltétel tisztességtelensége mint semmisségi okot jelölték meg. Ez utóbbi vonatkozásában azon szerződési kikötéseket rögzítették, amely az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepíti, amely szerint valamennyi tartozás tekintetében a bank nyilvántartása alapján készült okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, továbbá amelyben a vagyonszámítás kedvezményezettjeként a hitelezőt jelölték, előírták a kötelező folyószámlavezetést, kezelési költséget, folyósítási jutalékot, késedelmi kamatot, továbbá azt, hogy az alperes által vezetett folyószámlai, betétjei és papírjai felett szabadon rendelkezhet a fizetés kielégítése érdekében az alperes, továbbá bármely szerződési kötelezettség megszegése esetére felmondási okot előíró kikötést, a pótfedezetnyújtási kötelezettséget, az előtörlesztés szabályozását, a hirdetmény és az üzletszabályzat elfogadásának és változtatásának előírását tartalmazó szerződési kikötést. Hivatkozott továbbá arra, hogy az azonnali hatályú felmondás jogellenes volt, mert 2012. október 13-án a felpereseknek 1296,15 euró túlfizetésük állt fenn. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § alapján az ismételt felmondásra alapítva a végrehajtás elrendelése törvénytörő volt.
- [8] Az alperes kereseti ellenkérelmében – állítva, hogy a szerződés létrejött, a kereseti kérelemben

Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.002/2023/6.

rögzített érvénytelenségi okokban nem szenved, továbbá az azonnali hatályú felmondás jogszerű volt és a végrehajtás elrendelésének fennálltak a törvényi feltételei – a kereset elutasítására irányult.

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A perbeli szerződést az rPtk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek, az rHpt. 2. számú melléklete 3/5. pontja szerinti fogyasztási kölcsönszerződésnek minősítette és arra a következtetésre jutott, hogy az rPtk. 205/B. § (1) bekezdése alapján az üzletszabályzat, valamint a hirdetés mint általános szerződési feltétel a szerződés részévé vált. A Kúria 6/2016. PJE határozatban rögzített indokolásra is tekintettel arra a meggyőződésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felek között devizaalapú kölcsönszerződés jött létre. A Kúria 1/2016. PJE határozatában foglaltakra tekintettel is nem találta megállapíthatónak az rHpt. 213. § (1) bekezdése b) pontja szerinti semmisségi okot. Az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja körében pedig rögzítette, hogy az ügyleti kamat éves százalékos mértékét is meghatározták, figyelemmel a szerződés részévé vált általános szerződési feltételre. A Kúria 1/2016. PJE határozat 2. pontjában rögzítettek tekintettel az rHpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja szerinti semmisségi okot sem találta megállapíthatónak.
- [10] A kölcsöntartozást idegen pénznemben előíró szerződési kikötés tisztességtelensége körében az elsőfokú bíróság az rPtk. 205. § (3) bekezdés, rHpt. 203. § (6) - (7) bekezdés, rPtk.209. § (1) és (5) bekezdés és 209/A. § (2) bekezdés alapján - figyelemmel a Kúria 6/2013. és 2/2017. PJE határozatában foglaltakra is - arra a meggyőződésre jutott, hogy az nem tisztességtelen, miután az világos és érthető volt, mert a kockázatfeltáró nyilatkozatot rendelkezésükre bocsátották. Az abban rögzítettektől eltérő tájékoztatást a felperesek nem bizonyítottak, a felperesek tanúbizonyítási indítványait pedig mellőzte. A különmemű árfolyamok alkalmazását lehetővé tevő szerződési kikötést az elsőfokú bíróság is tisztességtelennek ítélte, azonban utalt arra, hogy 2015-ben a felek elszámoltak egymással. A bank nyilvántartási adatai alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvánnyal összefüggésben arra utalt, hogy felperesek maguk sem hivatkoztak arra, hogy a bank nevében helytelenül rögzítették volna a tartozást, vagy éppen a bank magatartása miatt nem tudták volna bizonyítani.
- [11] A vagyónbiztosítási szerződést speciális biztosítéknak minősítette, amely a jelzálog tárgyának megsemmisülése esetére biztosítja a bank számára a hitelezés fedezetét. A folyószámlavezetés valóban költségeket eredményez, a bank számára biztosíték és lehetőség, hogy figyelemmel kísérhesse az adósok felmerülő bevételeit. A kezelési költség a szerződés egy általános, szokásos része, amelyben a pénzügyi szolgáltató a felmerült kiadásait felszámolja. A folyósítási jutalék szintén egy szerződéshez kapcsolódó költség, amely a tisztességtelenséget nem befolyásolja. A kölcsönszerződés IV.8. pontja, amely szerint a bank szabadon rendelkezhet a felperes által vezetett folyószámlái és betétjei felett, tisztességtelen lehet, azonban annak alkalmazására nem került sor. A késedelmi kamat mérséklésére vonatkozó szabály a végrehajtás megszüntetésére okot nem adhatnak. A késedelmi kamat tisztességtelenségét sem állapította meg, miután nem bizonyították a felperesek azokat a tényeket, amelyekből a hitelező egyoldalú előnye megállapítható lenne.
- [12] A felmondási okot tartalmazó szerződési kikötés esetleges tisztességtelenségének pedig azért nem lehetett jelentősége, mert az alperes felmondásaiban jelentős mértékű törlesztőrészekből fakadó kötelezettség megsértésére hivatkozott, amelyre az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontja is lehetőséget adott. Megjegyezte továbbá, hogy az EURO klauzula alapján pótfedezet alkalmazására nem került sor, mint ahogy előtörlesztésre sem. Tényként állapította meg, hogy

2010. február 15-én a felpereseknek 419,25 euró elmaradásuk volt. Utalt arra, hogy a szerződés korábbi megszüntetésére tekintettel 2012. november 15-i közjegyzői okiratba foglalt felmondás jogszerűtlen volt, az joghatás kiváltására már nem volt alkalmas. Ebben az esetben azonban nem a perbíróságnak, hanem a felek kérelme alapján vagy hivatalból közjegyző törli nemperes eljárásban a záradékot a Vht. 211. § (2) bekezdése alapján, ezért az elsőfokú bíróság mellőzte annak érdemi elbírálását. A végrehajtás megszüntetési per keretében kizárólag kivételesen: a Kúria 4/2021. PJE határozatában rögzítettek vonatkozásában vizsgálhatja a bíróság. Utalt arra, hogy Vht. 23/C. § -séremlé nélkül került sor a közjegyző által a záradék kiállítására közjegyzői okiratba foglalt felmondás alapján.

[13] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el valósnak a felperesek arra vonatkozó tényállítását, hogy a felmondáskor túlfizetésben voltak, azzal szemben arra a következtetésre jutott, hogy az első, 2010. február 25-i felmondáskor 419,25 euró elmaradásuk volt, amely az arányosság figyelembevételével is súlyos szerződésszegésnek minősült. Ebből következett az, hogy a felmondás jogszerű volt.

[14] A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az rPp. 252. § (2) – (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára kérték utasítani, míg másodlagosan az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatásával mindkét felperessel szemben megindult végrehajtás megszüntetését kérték. Az elsődleges fellebbezési kérelmet azzal indokolták, hogy a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése szükséges, mert az elsőfokú bíróság egyoldalúan alperesi tényállításokat fogadott el valósnak, amely bizonyítására nem került sor, továbbá olyan bizonyítási indítványt mellőzött, amely jogvita eldöntése szempontjából jelentős lett volna. Utaltak továbbá az rPp. 206. § (1) bekezdés sérelmére is. Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az rPp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét is, anyagi jogszabálysértésként pedig az rPtk. 200. § (2) bekezdésére, 205. § (1)–(3), 207. § (2) bekezdésére, 209. §-ra, 209/A. §-ra, 217. § (1) bekezdésére, 218. § (1) bekezdésére, 228. § (3) bekezdésére, 239. § (2) bekezdésére, 302. § -ra, 303. § (3) bekezdésre, 321. § -ra, 525. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint rHpt. 203. § (6) – (7) bekezdésére, 210. § (1) bekezdésére, 213. § (1) bekezdés a-c) és e) pontjaira, valamint a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 120. § (1) bekezdés b) és d) pontjaira, 131. § (1) bekezdésére, valamint a Vht. 23/C. § (1) – (2) bekezdéseire hivatkozott. Arra utaltak, hogy ezen szabályokat vagy figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, vagy abból téves következtetéseket vont le. Hivatkoztak arra, hogy az rPp. 3. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettségének sem tett eleget a bizonyítási kötelezettség vonatkozásában az elsőfokú bíróság.

[15] Változatlanul hivatkoztak az rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisségi okra, miután a valós ügyleti kamatot egzakt módon nem rögzítették a szerződésben. Az rHpt. 210. § (2) bekezdés-ére is figyelemmel, a tájékoztató jelleggel közölt adat az egyértelmű kamat meghatározását nem teljesíti. Utaltak az értékbecslés díjára, amelyet nem tüntettek fel a szerződésben. Az üzletszabályzat és a hirdetés pedig nem része a peres iratoknak. Nem bírálta el továbbá az elsőfokú bíróság a szerződés III.3. pontja tisztességtelenségre vonatkozó hivatkozást. Az árfolyamkockázatot fogyasztóra telepítő szerződési kikötés tisztességtelensége körében fellebbezésükben utaltak arra, hogy az elsőfokú bíróság az EUB döntéseit nem vette figyelembe, nem értékelte azt, hogy a felperesek a kockázatfeltáró nyilatkozatból nem kaptak példányt. Az alperes által postán részükre megküldött okirat tartalmilag eltért a csatolt okirattól, és a postán megküldött okiraton aláírás nem szerepelt. Ungváriné Orbán Anna tanú

Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.002/2023/6.

nyilatkozatából olyan következtetést vont le, amelyek az elmondottakból nem következtek, továbbá érdemi indoklás nélkül mellőzte Kis Árpád Béla tanú meghallgatására vonatkozó indítványt. Változatlanul - visszautalva a 2022. április 14-i beadványában foglaltakra - arra hivatkoztak, hogy a szerződés VII. pontjában rögzített tájékoztatás nem volt megfelelő, az ellentétes volt a Kúria 2/2014. PJE határozatában, az EUB C-26/13., C-186/16., C-51/17., C-227/18., C-609/19., C-776/19., és C-782/19. számú ítéletben rögzített jogértelmezéssel is. Az EUB döntésekből levezethető felperesek által az elsőfokú eljárásban is rögzített 13 db kritériumon túl hivatkoztak a szóbeli tájékoztatás jelentőségére is és kifejezetten hivatkoztak arra, hogy Kis Árpád Béla tanúként történt meghallgatása nem lett volna mellőzhető az Ungváriné Orbán Anna tanú vallomására figyelemmel sem. Ezért az elsőfokú bíróság a perbeli egyedi ügy egyedi tényállását nem derítette fel, a bizonyítási eljárást nem folytatta le.

- [16] Változatlanul hivatkoztak arra, hogy a Vht. 23/C. § (1) bekezdés alapján végrehajtási lap kiállítására nem volt lehetőség, mert a felmondást a 2010. február 25-én kelt magánokirat tanúsította. Amennyiben mégis a közokiratba foglalt felmondás alapján végrehajtás elrendelésére sor kerülhetett, a Kúria 4/2021. PJE határozatában foglaltak alapján az azonnali hatályú felmondás jogellenes volt, mert a felpereseknek 1296,15 euró túlfizetése állt fenn. Az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben a Vht. 23/C. § (1) bekezdésében foglaltak teljesülését is a vizsgálat tárgyává kell tenni a végrehajtás megszüntetése iránti perben. A felmondás jogszerűsége is vizsgálható a végrehajtás megszüntetése iránti perben. E körben utaltak a Kúria a Pfv.I.20.807/2021/6. és Pfv.I.20.585/2022/4. számú eseti döntéseire is. A felmondás jogellenességével kapcsolatosan pedig utaltak arra is, hogy a 419,25 euró nem bizonyított hátralék is csak alig több, mint két havi törlesztőrészlet összegének a fele, amely nem adhatott volna alapot a felmondásra. Utaltak a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú eseti döntésre.
- [17] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az az elsőfokú bíróság nem sértette meg az indokolási kötelezettséget. Utalt arra, hogy az ügyleti kamatot meghatározó szerződési kikötés nem volt tisztességtelen, továbbá a Kúria 1/2016. PJE határozatában foglaltakra is tekintettel az ügyleti kamat éves százalékos mértéke kellőképpen meghatározott volt. Értékbecslési díjat a felperesekkel szemben nem érvényesítettek. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tisztességtelenségi ok körében mellőzött tanúbizonyítási indítvány körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, annak mellőzése nem volt jogszabálysértő, mert a hitelközvetítő nyilatkozata irreleváns. A Vht. 23/C. §-ban rögzített feltételek hiánya a végrehajtási záradék törlesztését, nem pedig a végrehajtás megszüntetését alapozhatják meg. A záradékolt közokirat tartalmazta a törlesztőrészletek esedékessé válásnak időpontját, így a közvetlen végrehajtás feltétele ezen okból is teljesült.
- [18] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (3) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, és ezen keretek között a **fellebbezést megalapozottnak találta.**
- [19] A felpereseknek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló elsődleges fellebbezési kérelmére tekintettel a másodfokú bíróság mindenképp rögzíti, hogy a Kúria az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI.30) PK vélemény 1. pontja és az ahhoz fűzött indokolása értelmében az rPp. 252. § (2) bekezdésre alapított hatályon kívül helyezés akkor indokolt, ha az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen, mert az elsőfokú eljárás szabályainak megsértése az ügy érdemi elbírálására kihatott, és a másodfokú eljárás során már nem volt orvosolható. Fellebbezésükben eljárásjogi szabálysértésként az rPp. 206. §

(1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, valamint a 3. § (3) bekezdését jelölte meg, továbbá utaltak arra, hogy az elsőfokú ítélet nem valamennyi érvénytelenségi okra terjedt ki, amelyet a felperesek a kereseti kérelmükben rögzítettek.

[20] Az elsőfokú eljárás szabályainak megsértése nem volt megállapítható az rPp. 221. § (1) bekezdésében rögzített ítéletindokolási kötelezettség elmulasztásával összefüggésben. Az elsőfokú bíróság ugyanis az ítélet indokolásában rögzítette azt, hogy a kereseti kérelemben foglaltakkal szemben a végrehajtás megszüntetésének rPp. 369. § a) pontjában rögzített feltételei miatt nem állapíthatóak meg, a végrehajtani kívánt követelés álláspontja szerint miért jött létre érvényesen, és az egyes érvénytelenségi okok vonatkozásában döntésének rövid indokait az elsőfokú ítéletben rögzítette. Eljárásjogi szabálysértés körében az már nem értékelhető, hogy a fellebbező felek álláspontja szerint ezen indokok korrekcióra, kiegészítésre szorulnak. Az ügy, a jogvita érdemi elbírálására nem hathatott ki továbbá az az eljárásjogi szabálysértés sem, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt valamely érvénytelenségi ok tekintetében nem merítette ki döntésével a kereseti kérelemben foglaltakat. Ennek oka az, hogy az rPp. 369. § a) pontján alapuló végrehajtás megszüntetésére önmagában egy olyan ok is alapot adhat, amely miatt a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre; nincs szükség a végrehajtás megszüntetési per keretében valamennyi szerződés nem létezése, valamint érvénytelensége vonatkozásában perbe vitt jog érdemi elbírálására. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a végrehajtani kívánt követelés érvényes létrejötté tekintetében az elsőfokú bíróságtól az rPp. 369. § a) pontja körében eltérő álláspontra helyezkedett és arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtás megszüntetésének van helye, a további – többek között a felperesek által hiányolt - érvénytelenségi okok vizsgálatára és érdemi elbírálására már szükség nem volt.

[21] A keresettel érvényesített anyagi jog által behatárolt releváns tények körére kellett kiterjednie az rPp. 163. § (1) bekezdés szerinti bizonyításnak. A fellebbezésben foglaltakkal szemben a döntéshez szüksége mértékű bizonyítást az elsőfokú bíróság foganatosította. Ennek oka az, hogy a már rendelkezésre álló adatok alapján dönteni lehet az rPp. 369. § a) pontja kérdésében, abban, hogy a végrehajtást meg kell szüntetni mindkét felperes vonatkozásában, így szükségtelen a bizonyítás kiegészítése egyes további érvénytelenségi okok, így többek között a devizában történő elszámolást előíró szerződési kikötés rPtk. 209/A. § (2) bekezdés szerinti tisztességtelensége körében. Függetlenül ezért attól, hogy az elsőfokú bíróság az rPp. 3. § (4) bekezdésének megsértésével olyan (tanú)bizonyítási indítványt mellőzött, amely konkrét érvénytelenségi ok fennállásának elbírálása érdekében szükséges lett volna, a bizonyítás szükségtelen. A másodfokú bíróság ezen indokkal mellőzte az rPp. 3. § (4) bekezdés alapján ~~tanú~~ tanú kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt, mert az rPp. 209/A. § (2) bekezdés szerinti tisztességtelenség mint semmisségi ok körében a további releváns tények feltárása érdekében bizonyításra nem volt szükség, mert eltérő okból a végrehajtást meg kellett szüntetni.

[22] A másodfokú bíróság elsőfokú bíróságától eltérő jogértelmezésen alapuló döntésére tekintettel az rPp. 3. § (3) bekezdésében rögzített tájékoztatási kötelezettség elmulasztása sem adhatott alapot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI.24.) PK véleményben foglaltakra tekintettel is az rPp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettség nem öncélú, nem általános és automatikus, hanem a jogvita elbírálásához szükséges, és az eljárás adott szakaszában még nem bizonyított releváns tényekre kell kiterjednie, jelen esetben azonban - a már rögzítettek szerint - ilyen nem volt.

- [23] Tekintettel arra tehát, hogy az rPp. 252. § (3) bekezdés alapján a bizonyítás nagy terjedelmű kiegészítése, valamint megisméltése szükségtelen volt, a fellebbezésben rögzített egyetlen hatályon kívül helyezési ok sem adott alapot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, a másodfokú bíróság az ügy érdemében döntött az rPp. 253. § (1) bekezdés alapján.
- [24] A végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetésére (korlátozására) irányuló per indításának különös feltételeit a Pp. 369. § egyes pontjai határozzák meg. A rendelkezés a) pontja szerint az említett esetben a megszüntetési (korlátozási) pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. A Kúria következetes joggyakorlatára is figyelemmel (Pfv.I.21.346/2013/12., Pfv.I.21.325/2016/6., Pfv.I.20.785/2020/4. stb.) ezen rendelkezés vonatkozásában követelés alatt nem egyszerűen a felek közti jogviszonyból származó polgári peres úton érvényesíthető követelést kell érteni, hanem a végrehajtható követelést, a záradékolt okirattal elrendelt végrehajtás tárgyát. Amennyiben a végrehajtás alapjául szolgáló záradékolt okirat nem közokirat, vagy azon feltétel bekövetkezését tanúsító okirat nem közokirat, amelytől a kötelezettség esedékessé válása függ, akkor a közvetlenül végrehajtható követelés az, amely érvényesen nem jön létre.
- [25] A Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza: a) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló, vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, b) a jogosult és a kötelezett nevét, c) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, d) a teljesítés módját és határidejét. A Vht. 23/C. § (2) bekezdés értelmében, ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa. A közvetlen végrehajtás elrendeléséhez, a közjegyzői okiratok végrehajtási záradékkal történő ellátásához tehát két közjegyzői okirat szükséges: az ügyleti okirat, valamint a tartozás esedékessé válását igazoló ténytanúsító okirat, közjegyzői tanúsítvány. Jelen esetben a Vht. 23/C. § (1) bekezdés szerinti ügyleti okirat rendelkezésre állt, miután a felperesek szerződésen alapuló tartozáselismerő nyilatkozatát 2006. március 8-án közjegyzői okiratba foglalták. Az alperes 2010. február 25-én a szerződést azonnali hatállyal felmondta az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással és abban rögzítette, hogy a felmondással a kölcsön teljes összege lejárt, így a fennálló tartozás egyösszegben azonnal esedékessé vált. Vitán felül állt az a tény jelen perben, hogy a magánokiratban rögzített ezen felmondás a felperesekkel szemben hatályosult.
- [26] Az rPtk. 321. § (1) bekezdés szerint, aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva felmondásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felmondás a szerződést megszünteti. Az rPtk. 319. § (2) bekezdés szerint a szerződés megszüntetése esetében a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak. A megszűnés előtt már nyújtott szolgáltatás szerződés szerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni, amennyiben pedig a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, a pénzbeli szolgáltatás visszajár. Mindebből következően ezen magánokiratba foglalt felmondás hatályosulásakor a perbeli szerződésből eredő adósi kötelezettség lejárt.
- [27] Önmagában abból, hogy az azonnali hatályú felmondást nem közjegyzői okiratba foglalták, nem következett feltétlenül a közvetlen végrehajtás akadálya, figyelemmel a Kúria 3/2020. PJE határozatban foglaltakra. Ebben az esetben ugyanis közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény

(a továbbiakban: Kjtv.) 136. § (1) bekezdés g) pontjának megfelelően kiállított közjegyzői tanúsítvánnyal igazolni tudja, hogy a záradékolni kívánt okiratba foglalt kötelezettséget egyoldalú nyilatkozatával a jogosult (a későbbi végrehajtást kérő) lejártta tette azáltal, hogy a korábbiakban teljes bizonyító erejű magánokiratban maga mondta fel a szerződést és maga is kézbesítette a felmondást az adósoknak. Jelen esetben azonban az alperes a Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontja alapján kiállított közjegyzői tanúsítványt nem szerzett be, nem teremtette meg a végrehajtási záradék kibocsátásának Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt feltételét, mert 2012. november 15-én újabb, ismételt felmondásának közjegyzői okiratba (jegyzőkönyvbe) foglalására került sor a Kjtv. 136. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Annak szövege nem is utalt a korábbi felmondásra. A korábbi felmondástól eltérően került sor a tanúsítványban az elektronikus nyilvántartás alapján az egyösszegben esedékessé váló tartozás összegének rögzítésére, és a felperesekkel szemben kibocsátott végrehajtási záradékban is a teljesítési határidő utolsó napjaként 2012. december 4. rögzítésére került sor.

[28] Az alperes 2012. november 15-ei, közjegyzői okiratban foglalt jognyilatkozata a célzott joghatást nem válthatta ki, miután az ismételt felmondás hatálytalan volt. A Kúria 3/2020. PJE határozatban foglaltak alapján az alperesnek 2010. február 25-ei felmondás tényét és a felmondás kézbesítésének tényét kellett volna közjegyzői tanúsítvánnyal igazolnia. Mindezekre tekintettel a Vht. 23/C. § (2) bekezdésének megfelelő közjegyzői okirat jelen esetben nem áll rendelkezésre, ezért a közvetlen végrehajtás elrendelésének akadálya volt.

[29] Az elsőfokú ítéletben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a Kúria a 3/2020. PJE határozat 2. pontjában rögzített jogértelmezés nem ellentétes azzal a jogi következtetéssel, hogy az rPp. 369. § a) pontján alapuló végrehajtás megszüntetési perben a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében rögzített közvetlen végrehajtás törvényi feltételei hiányában a végrehajtás megszüntetésére kerülhessen sor, abban ugyanis azt rögzítette, hogy nem akadálya a végrehajtási záradék Vht. 23/C. §-a alapján történő kiállításának és nem ad alapot a kiállított végrehajtási záradék törlésére sem, ha a záradékolni kért okiratban foglalt kötelezettség jogcímét adó jogviszony egyoldalú jognyilatkozat folytán korábban már megszűnt. A Kúria az indokolásban kitért arra, hogy amennyiben az adós utóbb, a végrehajtási záradék kiállítását követően a jogviszony megszűnésére hivatkozással kéri a végrehajtási záradék törlését, kérelmének elutasítása mellett tájékoztatni kell arról, hogy vita esetén a kérdés vizsgálata polgári perre tartozik. Ha pedig a per eredményeként a bíróság jogerős ítélete állapítja meg, hogy a végrehajtás elrendelésekor a végrehajtandó követelés nem állt fenn, a végrehajtást megszüntetésére kerül sor.

Összességében tehát a Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben rögzített közvetlen végrehajthatóság feltételének valamely hiánya az rPp. 369. § a) pontján alapuló végrehajtás megszüntetését eredményezheti, nemcsak az elsőfokú ítéletben rögzített Kúria 4/2021. PJE határozatban rögzített esetkör: amikor az azonnali hatályú felmondás jogellenességét az alapozza meg, hogy az adósi késedelem nem állt fenn, mert a különmemű árfolyamok, valamint egyoldalú kamat-, költség- és díjmelés lehetőségét megteremtő szerződési kikötés tisztességtelenségére tekintettel keletkezett túlfizetés figyelembevételével az azonnali hatályú felmondáskor fizetési késedelem nem volt.

[30] Tekintettel arra, hogy a felperesekkel mint adósokkal szemben a követelés lejártát a Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerint közokirat nem tanúsította, a közvetlen végrehajtás elrendelésének feltételei nem álltak fenn, ezáltal a végrehajtás alapjául szolgáló követelés érvényesen nem jött létre, a Pp. 369. § a) pontja alapján a végrehajtást meg kellett szüntetni. Ezért a másodfokú

Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.002/2023/6.

bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és mind az I. rendű, mind a II. rendű felperessel szemben megindult végrehajtást megszüntette.

- [31] A másodfokú bíróság – tekintettel arra, hogy a végrehajtás megszüntetésének eljárásjogi feltétele egyetlen okból is fennállt – a további, fellebbezési kérelemben rögzített végrehajtás megszüntetésének esetleges további okait érdemben nem bírálta el.
- [32] Az rPp. 370/A. § (6) bekezdés alapján a másodfokú bíróság határozott a végrehajtási költségek viseléséről is, miután a végrehajtó az rPp. 370/A. § (5) bekezdés alapján nyilatkozott az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiről, díjáról is. Erre tekintettel az I.r. felperes által megfizetett végrehajtási költsége 961.726.-Ft, míg a II.r. felperessel szemben megindult végrehajtás költsége 1.049.147.-Ft volt.
- [33] A másodfokú bíróság az rPp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes alperest a pernyertes felperesek fejenként 384.664.-Ft mindkétfokú perköltségének a megfizetésére. A felperesek a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés a) pontjára alapították ügyvédi munkadíjból álló perköltség igényüket, ügyvédi megbízási szerződést csatoltak. A felpereseket képviselő ügyvéd vonatkozásában a keresetlevél megszerkesztéséért 8 óra munkaidőre tekintettel tárgyalásokon való megjelenéssel kapcsolatosan tárgyalásonként elszámítására tekintettel összesen ügyvédi munkadíj keletkezett, amelynek összege készkiadásként ehhez kellett hozzászámítani további Ft-ot útiköltségként. Míg a másodfokú eljárásban a fellebbezés megszerkesztéséért szintén 8 óra munkaidőre számítva a másodfokú tárgyaláson való megjelenéssel felmerülő további ügyvédi munkadíj, melynek összege melynek ÁFA-val növelt értéke készkiadás pedig útiköltség. Erre tekintettel jogi képviselőnek ügyvédi munkadíj merült fel, amelyet a felperesek mint egyszerű pertársak között fejenként kellett megosztani.
- [34] Az rPp. 24. § (2) bekezdés g) pontja alapján a pertárgy értéke 8.005.315.-Ft, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kereseti illeték 480.319.-Ft, míg az Itv. 46. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési illeték 640.425.-Ft, ezért a másodfokú bíróság a pervesztes alperest összesen 1.120.744.-Ft illeték megfizetésére kötelezte.

E g e r, 2023. március hó 23. napján.

Dr. Tözsér Lajos s.k.
a tanács elnöke

Dr. Gulyás István s.k.
előadó bíró

Dr. Oltai-Kovács Krisztina s.k.
bíró

